

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Маринчо Стойнов Киров

от Земеделски институт – гр. Шумен – член на научно жури, назначен със заповед номер НП-07-29 от 28.06.2018 г., на Председателя на ССА

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност " Професор " в Земеделски институт – Шумен, по научна специалност – **Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването**, професионално направление 6.3. Животновъдство, обнародван в ДВ. бр.35 от 24.04.2018 г.

Кандидат за академичната длъжност

На обявения конкурс, са представени документи и научни трудове от единствен кандидат – доц. дн Йордан Марчев Йорданов от Земеделски институт Шумен. Всички документи, необходими за участие в конкурса са представени от кандидата, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане в ССА.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност "**Професор "**

Представените за участие в конкурса научни трудове, научно-приложни разработки, програми, проекти са обобщение на цялостната научно-изследователска дейност на доц. дн Й. Марчев през периода от 1987 до сега, период, който той е посветил на научните познания в областта животновъдната наука и по точно на свиневъдството.

Представен е списък от общо 96 научни труда. За рецензиране в настоящия конкурс са представени 63 научни труда, при изискуеми 30 бр. след хабилитирането за " доцент ", публикувани в престижни наши и чужди научни издания, както и в сборници на Национални и Международни Конференции, много от които с IF. В 12 статии е водещ автор, а в 10 на втора позиция. Кандидатът е участвал в 5 международни научни конференции. Във всички изследвания и съответни изводи личи ясно личното участие на доц. Марчев и неговият дял в колективните изследвания.

Кандидатът е представил справка за 52 бр. цитирания, като резултатите са отразени в 33 научни публикации с общ IF – 10.928 , при изискуеми минимален брой 25 цитати с общ импакт фактор минимум 5.0.

Взел е участие в 14 проекта, като 2 международни, 3 национални и 9 към ССА, като 4 от проектите са финансирани от външни организации. В справката за проектите не е посочено в кои от тях е ръководител и в колко е само изпълнител. Член е на Експертния съвет по животновъдство към ССА и на комисията в НАОА.

Доц. дн Марчев е бил научен ръководител на един докторант, който е със защитен дисертационен труд през 2016г. Участвал е в едно Научно жури.Взел е участие в провеждане на курсове чрез изнасяне на лекции и в изпитни комисии.

Анализирайки наукометричните показатели, отразени по горе, необходими за заемането на академичната длъжност "професор" е видно, че кандидата непокрива само изискванията за водещ автор от 1/2 , но по другите критерии отговаря, като в някои превъзхожда необходимия минимален праг.

Кратка характеристика на представените научни трудове и оценка на научните и научноприложни приноси

Научните интереси на доц. дн Марчев, които изграждат профила му на учен, са твърде разнообразни:

Акцентът в основната част на неговите интереси и изследвания са свързани с проучване на факторите влияещи на репродукцията и биотехниката на размножаването. Голяма част от изследванията му са посветени на Източнобалканската свиня, обобщени и представени в защитен дисертационен труд, чрез който ни е поднесена богата научна информация с направени съответни приноси с оригинален и потвърдителен характер, с научна и практическа насоченост. Редица от изследванията са посветени на технологиите на отглеждане на свинете, поведенческите реакции и йерархичните отношения в групите.

Доц. Марчев прави изключително полезни за животновъдната наука приноси, които са показателни за неговата мащабна и разнообразна научноизследователска и публикационна дейност. Ще си позволя да посоча само някои от тях:

Извършено е мащабно проучване за влиянието на *Spirulina platensis* в комбинираните фуражи за почти всички категории свине. Установен е положителен ефект при продуктивността, кръвните показатели, смилаността на хранителните вещества, кланичните признаци, качеството на месото и количествените и качествени характеристики на спермата при нерезите. При изхранването на *Spirulina platensis* като суха биомаса в количество 2g – 3g на глава в дажбата на ремонтни женски прасета от 60 до 180 дни е установено стимулиране развитието на фоликулите в яйчниците и по-ранно настъпване на овулацията. **Принос с теоретична стойност и практическа насоченост.**

От проведените задълбочени изследвания за използването на селенови препарати в дажбите на ремонтни женски свине е установена стимулиращата роля за развитието на репродуктивната система, като добавянето на неорганичен селен намалява възрастта за настъпване на първия еструс, а инжектирането на селенопиран повишава нивото на естрадиола в кръвта.

Оригинален принос с научно-приложен характер.

В съвременното свиневъдство от особено значение са проучванията за хуманното отношение и здравния статус на животните. От извършения анализ на влиянието на начина на отглеждане на бременните свине е установено, че най-голям брой левкоцити се наблюдава при индивидуалното отглеждане, а при груповото и груповото с индивидуални места за хранене има повече еритроцити и хемоглобин в кръвта. **Принос с научно и приложно значение.**

Проучена е ефективността при съвременни начини на отглеждане на свинете майки чрез броя на отбитите прасета, влияеща се от периода отбиване-разгонване, и продължителността на бозайния период. Установени са сезонни различия в продължителността на непроизводствения престой, който е по-къс през есента и по-дълъг през лятото. **Принос с потвърдителен характер.**

Установени са възможности за селекция по подържане на определена дебелина на сланината в пункт Х1 с цел увеличаване на плодовитостта и теглото на прасилото при опрасване. **Принос с оригинален характер.**

Извършена е оценка на половата активност при кочове от Кавказката и Асканийската порода и зависимостта между степента на нейната изява и количеството и качеството на спермата. **Принос с потвърдителен характер и практическа насоченост.**

Принос с научноприложен характер е установеното намаляване процента на брак вседствие на репродуктивни проблеми при хормонално третиране с цел синхронизация на еструса при говеда от Холщайн-Фризийската порода и позволяващо прилагане на

програмирано осеменяване.

Цялата изследователска дейност на доц. Марчев е с практическа насоченост и всички факти които са установени, дават отражение и помагат за подобрене на животновъдната практика и икономическа ефективност от производството.

Обобщавайки приносите от цялостната научна кариера на доц. дн Марчев определено може да се каже , че той е учен с определен принос за изследванията върху репродукцията при мъжките и женските животни. Неговите научно-приложни приноси са особено актуални при отглеждането на Източнобалканската порода свине и най-вече с посочените принципи и елементи при организиране на екологично производство и отражението му върху продуктивните качества и качеството на месото от тази порода.

Заклучение

Всичко изложено в настоящото становище и имайки предвид научните, деловите и професионални качества на кандидата, актуалността и оригиналността на научните изследвания, използването на съвременни методи и методики, с компетентна интерпретация и анализ на получените резултати, формолирани правилни и точни изводи и показани съответни приноси с научна и практическа насоченост ми дават основание с пълна убеденост да дам положителна оценка на цялостната дейност, като препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на доц. дн Йордан Марчев Йорданов академичната длъжност "Професор" в професионално направление 6.3.Животновъдство и научна специалност " Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването".

31.08.2018

гр.Шумен

Член на Научното жури:
/доц.д-р Маринчо Киров/

